
MORO İÇİN TARİHİ İMZALAR BUGÜN ATILIYOR

07.08.2018

Dünya Bülteni (6 Ağustos 2018)

Filipinler Devlet Başkanı Rodrigo Duterte ve Moro İslami Kurtuluş Cephesi Başkanı El Hac Murad İbrahim arasında onaylanan Moro Müslümanlarına kapsamlı özerklik sağlayacak Bangsamoro Organik Yasası'na ilişkin imza töreni bugün gerçekleştirilecek.

ANLAŞMADA HANGİ HUSUSLAR ÖN PLANA ÇIKIYOR?

Anlaşma ile bölgedeki tüm silahlı gruplar silahsızlandırılacak. Moro İslami Kurtuluş Cephesi de belirlenen takvim çerçevesinde silahlarını bırakacak. Bölgenin polis gücü Filipinler merkezî hükûmetine bağlı olacak, ancak İslami Kurtuluş Cephesinin askerlerinden uygun görülenler de polis gücünde yer alabilecek.

Aralık ayında gerçekleştirilecek referandumdan sonra Moro İslami Kurtuluş Cephesi bir geçiş hükûmeti kuracak ve bu hükûmet Bangsamoro Özerk Bölgesini üç yıl boyunca yönetebilecek. Asıl hükûmet, 2022 senesinde yapılması planlanan genel seçimler sonucunda oluşturulacak olan Bangsamoro Meclisinden çıkacak.

Her sene Filipinler bütçesinin %5i doğrudan Bangsamoroya aktarılacak ve Bangsamoro hükûmeti bu parayı istediği gibi kullanabilecek. Bölgede toplanan vergilerin ve elde edilen doğal kaynakların %75i de Bangsamoro hükûmetinin tasarrufunda olacak.

Uzun yıllar fakir bırakılan bölgenin gelişmesi için Bangsamoro Gelişme Fonu kurulacak ve bu fon uluslararası katkıya açık olacak.

Bangsamoroda Filipinlerin genel yargı sisteminin yanında İslam hukuku da hüküm sürecektir, bütün tarafların Müslüman olduğu davalarda Şariat Mahkemeleri yetkili olacak.

MORODA 40 YILDAN FAZLA SÜREN SAVAŞ

Filipinler devleti ile Moro Müslümanlar arasında yaşanan savaş 40 yılı aşkın süre devam etti. Çatışmalarda 120 binden fazla kişi hayatını kaybetti, 2 milyon kişi mülteci durumuna düştü.

Moro halkının nüfusu bugün 10 milyonun üzerinde. Moroların en yoğun yaşadığı bölgeler Maguindanao, Lanao del Sur, Sulu, Tawi Tawi ve Basilan olarak sıralanıyor.

MORO ULUSAL KURTULUŞ CEPHESİ'NİN TARİHİ

Nur Misuari liderliğinde 1969 yılında kurulan Moro Ulusal Kurtuluş Cephesi, Mindanaoyu merkez edinerek, 1972 yılında Moronun bağımsızlığı için ilk silahlı mücadeleyi başlattı. İki yıl sonra

gözlemci statüsü ile Moro halkını temsilen İslam Konferansı Teşkilatı tarafından da tanınan örgütün Bangsa Moro Ordusu, Filipin Silahlı Kuvvetlerine ağır kayıplar verdi. Sonuçta Filipin Hükümeti, Müslümanlarla anlaşma yollarını aramak zorunda kaldı. Yapılan baskı ve Libyanın aracılığı sonucu Filipin Hükümet temsilcileri ile Moro Ulusal Kurtuluş Cephesi temsilcileri arasında Aralık 1976da Müslümanların yaşadığı on üç vilayeti içine alacak özerk bir bölgenin kurulmasını öngören Trablus Antlaşması imzalandı.

Ancak Nisan 1977de Filipin Hükümetinin özerklik konusunu halkoyuna sunması ve Trablus Antlaşmasına aykırı olarak sadece on vilayeti içine alan iki ayrı özerk bölge kurması çatışmaların tekrar başlamasına sebep oldu. Tam bağımsızlık hedefi ile mücadeleyi sürdüren örgütte, 1981 yılında bir bölünme yaşandı ve Moro İslami Kurtuluş Cephesi kuruldu. Bu gelişme ile Moro Ulusal Kurtuluş Cephesi zayıflarken, İslami Kurtuluş Cephesi bugün Morodaki en büyük silahlı güç haline geldi. Sonraki süreçte Müslümanların haklarını tanıma konusunda bazı icraatlara imza atan Filipin Hükümeti ile önce tam bağımsızlık, daha sonra ise özerklik talep etmeye başlayan Moro Ulusal Kurtuluş Cephesi arasında 1996 yılında bir anlaşma sağlandıysa da hayata geçirilemedi. Bugün, diğer silahlı gruplarla birlikte 27 Mart 2014te Moro İslami Kurtuluş Cephesi (MİKC) ile Filipin Hükümeti arasında imzalanacak barış anlaşmasını kabul etmeyeceğini duyurmuştu.

<https://www.dunyabulteni.net/asya/moro-icin-tarihi-imzalar-bugun-atiliyor-h426857.html>

Kaynak/Source: